

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΑ'.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 4 ΤΟΥ ΜΗΗ 1913

ΑΡΙΘΜΟΣ 506

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ. Δυὸ τραγούδια τῆς Σαπφῶς.
ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ. Μὲς στὸ δάσο.
ΘΡΑΚΙΚΟΣ. Ὀλίγο φῶς.
Γ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ. Γράμματα ἀπὸ τὴν Πόλη.
ΚΑΙΣΑΡ Σ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ. Ὁ γιὸς τοῦ Μαρτζώκη.
Α. ΜΑΒΡΟΣ. Καποδίστριος—Τρικούνης—Βενιζέλος.
Α. ΜΙΧΑΣ. Γιά τὴν ποίηση τοῦ Μαρτζώκη.
ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΗ. Οἱ κατὰδικοὶ στὴ Σιβηρία (τέλος),
Μετάφρ. Δας Ἰουλίας Δημητριάδη.
ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ. Ἐπιθεώρηση.
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ. Οἱ νεκροὶ τῆς Ὁραίας.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ Ἀρχισυντάκτης (τέλος).
Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. — ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ. — ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥ-
ΡΟΣ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟ-
ΣΗΜΟ.

ΟΛΙΓΟ ΦΩΣ

Πολλὲς φορές ἡ Βουργαρικὴ Βουλὴ ἐδόλθηκε νὰ βροῖσι· κ' εἶπαν οἱ βουλευτὲς κ' ἐναντίοι μας κ' ἐναντία τῶν Σέρβων, πού, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶναι νὰ θαυμάζει κανεὶς τὴν ἔπαρσίν τους, τὸν ἐγωϊσμό τους. Ὁμιλήσαν καὶ ὁμιλοῦν· εἶπαν καὶ τί εἰς λέν. Ἄλλ' ὅ,τι ἀξίζει εἶναι ἡ προσπάθειά τους νὰ δείξουν, ὅτι ἡ Θράκη εἴτανε χώρα Βουργαρικὴ, πού ἐξελληνίστηκε. Καὶ νά, τοὺς ἀνοίγεται τώρα ἔργο μεγάλο κ' ἐθνικόν· νὰ ξαναφέρουν στὸν ἐθνισμό τους λαόν, πού ἀναγκάστηκε μιὰ φορά μὲ βία, μὲ κάμα, μὲ ρόπαλο... μὲ ξεκοιλιάσμα νὰλλάξει ἐθνικότητα. Τέτοιον εἶμεθα, βέβαια, ἐμεῖς οἱ Ρωμιοί· ξεκοιλιάζουμε, πετσοκόδουμε γιὰ νὰφομοιώσουμε ὅποιον τύχει.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Θράκης καὶ Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καταδικάζεται νὰλλάξει τώρα ἐθνικότητα, γιὰτὶ μιὰ φορά—ποιά φορά;—εἴταν Βουργαρικὸς πληθυσμός.

Ἡ ἱστορία, βέβαια, καμμιά φορά δὲν εἶχε σχέση μὲ τοὺς φαφλατολόγους αὐτοὺς πού λέγονται βουλευτὲς, ἡ δῆμαρχοι, ἡ νομάρχες, ἡ στρατηγοὶ εἰς-ὦφ ἡ-ἐφ. Αὐτοὶ δημιουργοὺν ἰδική τους ἱστορία σύμφωνα μὲ τὴν διάθεσίν τους, μὲ τὴν ὁρεξή τους καὶ τὴν ἀπληστία τους. Μήπως ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἢ ὁ Ἀριστοτέλης δὲν εἶναι στὴ Βουργαρικὴ ἱ-

στορία οἱ δύο δημιουργοὶ τοῦ μεγάλου αἵωνα τῆς ἱστορίας τους τῆς ἀρχαίας;—Ἐχουν, βλέπετε, καὶ ἀρχαία ἱστορία!—Ἡ ἱστορία εἶται διδάσκεται στὸν τόπο πού λέγεται Βουργαρικὸ Βασίλειον ἢ καλύτερα εἶται **δημιουργεῖται**, γιὰ νὰ ἡμπορεῖ νὰ φαίνεται σύμφωνη πρὸς ὅ,τι ἐπιθυμοῦν νὰ κατακτήσουν, νὰ δημιουργήσουν... καὶ μὲ προγονικὰς ἀξιώσεις.

Πρὸ καιροῦ στὸ Δεδὲ-Ἀγάτς, ἀπαντώντας ὁ νομάρχης σ' ἐπίσημη κυρία, πού ἐπισκέφτηκε τὴν ἑμορφὴ Ἑλληνικὴ πόλιν καὶ πού ρώτησε· πού εἶναι καὶ οἱ Βούργαροι; εἶπε· «Αὐτοὶ ἐδῶ ὅλοι εἶναι Βούργαροι, πού ἐξελληνίστησαν μὲ τὸ μαχαίρι. Γλήγορα θὰ συναιστανθοῦν τὸ σφάλμα τους». Καὶ διαβάζετε καὶ ἀκούετε κάθε μέρα τί γίνεται στὸ βουργαροπατημένο Ἑλληνισμό, τί στοιχίζει ἡ ἐγκατάλειψή πού ὑπέστη ἡ χρυσὴ Θράκη, ἡ Θράκη ἡ ἀγνή, ἡ Θράκη ἡ πολιτισμένη.

Ἐκεῖνοι πού ἐργάστηκαν στὰ ὄρη αὐτὰ μέρη κ' εἶδαν κ' ἐθαύμασαν τὴ συνοχή, τὴν ἀνάπτυξη, τὸν πλοῦτον τοῦ Ἑλληνισμοῦ—οἱ ἐπίσημοι—ἄς ἐμολογήσουν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς πού προ-
κατασκευάζεται καὶ πού ἐτέθη σ' ἐνέργειαν ἀπὸ καιρὸ τώρα.

Ὅποιος ἔζησε στὴν Ἀνατολικὴ Ρωμυλία κ' εἶδε κ' ἐθαύμασε πρὸ χρόνων ὅχι πολλῶν τὴ δύναμιν πούχε ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ τὴ μεγαλοπρέπεια κ' ἔκλαψε γιὰ τὸ ρεζιμίμα πού ἐγένινεν ἐκεῖ τῆς ἐθνικῆς μας ὑπόστασης, ἄς θυμηθεῖ ἄλλη μιὰ τὴ Φιλίππουπολιν πού λαμποκοποῦσε σὺν ἥλιος μεσημεριοῦ καὶ ἐθάμβωνε τὰ μάτια τῶν Βουργάρων μὲ τὴν Ἑλληνικότητά της, ἄς θυμηθεῖ ἄλλα σημεῖα καὶ τὰ διαμάντια πού στόλιζαν τὴν ἀχτὴ τῆς Μάυρης Θάλασσας καὶ τὰ μεσόγεια, καὶ ἄς σκεπάζει τὸ πρόσωπό του, γιὰ νὰ θρηνηῖ τὸ θρῆνον τῆς Ἱερουσαλήμ.

Ὁ Πύργος, ἡ Βάρνα, ἡ Ἀχίαλα, ἡ Μεσίμβρια, ἡ Σωζούπολη, ἡ Στενίμαχο, τὸ Καβακλή καὶ ἄλλες πόλεις, περικλείουν ἀκόμα ἀνεκτὰ ἴχνη τοῦ Ἑλληνικοῦ μεγαλείου, πού συνετρίβη, ἐνθυμίζοντα ὅ,τι ἐγίνε τραγικόν, καὶ διδάσκοντα ὅ,τι πρέπει νὰ γίνε γιὰ τὴ νέα θυσία πού ὑφίστανται ὁ Ἑλληνισμός.

Ὁ κόσμος αὐτὸς μὲ πολιτισμὸ κ' ἐθνικὴ ὑπόστασιν εἰς τὸ non plus ultra, εἴτανε δύναμις, πού σήμερον ὑπάρχει στὴ Θράκην, καὶ πού παραδίδεται σὲ χέρια δοκιμασμένης... ἀδρότητος.